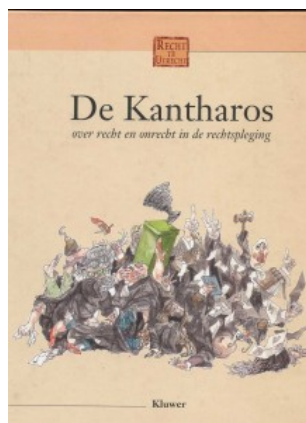

De Kantharos - Over recht en onrecht in de rechtspleging - Ten Geleide

In 1939 werd bij de Maas in de buurt van Stevensweert een Griek-Romeinse drinkbeker gevonden. Deze serie schets een aantal historische en juridische aspecten omtrent de vondst en de verkoop van deze beker, die bekend is geworden als de *Kantharos van Stevensweert*. De *Kantharos* werd in 1950 verkocht aan de Utrechtse edelsmid Leo Brom voor f 125,-, een bedrag dat iets hoger was dan de waarde van het gewicht in zilver, terwijl de waarde naar inmiddels vaststaat, van onschatbare waarde is.

De verkoper heeft getracht de koop ongedaan te maken, maar is daarin niet geslaagd. In 1959 heeft de Hoge Raad de koper gelijk gegeven. De *Kantharos* houdt de gemoederen tot op de dag van vandaag bezig, zoals moge blijken uit de inhoud van deze serie. De *Kantharoscasus* heeft dan ook tal van boeiende facetten, onder meer betreffende recht en onrecht in de rechtspleging, en is sinds de uitspraak van de Hoge Raad een schoolvoorbeeld voor de juridische opleiding aan de Nederlandse universiteiten.

De *Kantharos* is inmiddels van de Nederlandse Staat.

Inhoud

[Ten geleide - Wijn & Stael Advocaten](#)

[Inleiding - mr. W.J.M. Davids](#)

[De Kantharos van Stevensweert - drs. J. Luijt](#)

[Het Kantharosproces - mr. A.A.H.M. Gommers en mr. M. Hiemstra](#)

[Een verleden met een zilveren randje - Drs. J. Luijt](#)

[De Kantharos van Stevensweert in het licht der gerechtigheid - prof.mr. J.C.M. Leijten](#)

[Het geheim van de smid - mr. W.M.J. Bekkers](#)

[De Kantharos, een schoolvoorbeeld - mr. J.M. Berger-Bos](#)

Bijlage:

[Een triest geval - mr. H. AE. Uniken Venema](#)

Plus: [Ten slotte & Personalia](#)

Ten Geleide

In 1994 heeft *Wijn & Stael Advocaten* te Utrecht het initiatief genomen tot de publicatie van een bundel die de titel meekreeg *Recht te Utrecht*. In deze bundel hebben leden van de zittende en staande magistratuur, de advocatuur en het notariaat en enkele historici op anekdotische wijze geschreven over het recht en de rechtspleging. Mevrouw drs. M.W.M. de Vos-Van Gortel, die de bundel heeft ingeleid, sprak van een geslaagd initiatief. Eveneens aangemoedigd door de reacties van juristen en niet juridisch geschoolden besloot Wijn & Stael om een vervolg te geven aan het initiatief om in een bundel te verhalen over recht en rechtspleging voor een breder publiek.

Terloops kwam in de bundel *Recht te Utrecht* aan de orde de uitspraak van de Hoge Raad betreffende de verkoop van de *Kantharos van Stevensweert*. Deze uitspraak heeft de gemoederen van juristen en niet-juristen danig beroerd. Aldus werd besloten om in het kader van het vijftigjarig bestaan van Wijn & Stael deze bundel te laten verschijnen als deel 2 in de serie *Recht te Utrecht*.

Verder heeft de Kantharos-zaak model gestaan voor een onderdeel van een lustrumbijeenkomst van Wijn & Stael, gehouden op 15 mei 1998. Tijdens deze bijeenkomst heeft een forum onder voorzitterschap van Hanneke Groenteman en verder bestaande uit Judith de Bruijn, mr. R.W.J. Groenink en prof. H.J. Vonhoff gedebatteerd over voorbeelden uit de rechtspraak die hebben geleid tot een rechterlijk oordeel. De beraadslaging over iedere casus werd gevolgd door een opiniepeiling in de zaal. Dit heeft niet alleen tot een boeiende discussie geleid, maar in een aantal gevallen ook tot een verrassende uitkomst. De rechterlijke uitspraak bleek niet altijd te stroken met het rechtsgevoel van de aanwezigen, waarvan de meeste niet jurist waren. Een bewijs van de stellige overtuiging die prof.mr. J. Leijten verderop in deze serie uit dat het rechtsgevoel van praktijkjuristen op den duur achter dreigt te blijven bij het rechtsgevoel van 'gewone' mensen?

Deze serie gaat dan ook niet alleen over de techniek van de rechtspleging maar vooral over het resultaat daarvan 'in het licht der gerechtigheid'. Ons kantoor is verheugd deze serie aan u te kunnen presenteren.

Wij zijn de auteurs, Peter Vos en uitgeverij Kluwer erkentelijk voor het feit dat zij het initiatief voor deze bundel hebben willen ondersteunen. Onze speciale dank

gaat uit naar prof.mr. V.J.A. van Dijk, oud-President van de Rechtbank te Utrecht, en prof.mr. J. Leijten, oud-Advocaat-Generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden. Hun bijdragen, op de voorgrond of achtergrond, vormen de rode draad in deze bundel.

Tenslotte danken wij mr. W.J.M. Davids, vice-President van de Hoge Raad der Nederlanden, die bereid was om de hoofdstukken in te leiden.

Zomer 1998 *Wijn & Stael Advocaten*

De Kantharos verscheen in 1998 bij uitgeverij Kluwer. Sinds 2006 stond het boek gratis online in PDF-vorm op de site van *Rozenberg Publishers*. In overleg met *Wijn & Stael Advocaten* is besloten het boek nu in de *Rozenberg Quarterly* aan te bieden. Binnenkort zullen nog een paar delen uit de serie *Recht te Utrecht* hier gepubliceerd worden.